

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

แบบฝึกหัดที่ 4.6 เรื่อง โมเมนต์ของแรง แรงแม่เหล็ก

1. โมเมนต์ของแรง หรือ โมเมนต์ หมายถึง ผลคูณของแรงกับระยะตั้งฉากจากแนวแรงถึงจุดหมุน
มีหน่วยเป็น _____

$$M = F \times l$$

ใช้สัญลักษณ์ _____ คือ โมเมนต์ (นิวตัน.เมตร)

_____ คือ แรง (นิวตัน)

_____ คือ ระยะตั้งฉากจากแนวแรงถึงจุดหมุน (เมตร)

2. ชนิดของโมเมนต์ โมเมนต์ของแรงแบ่งตามทิศการหมุนได้เป็น 2 ชนิด

1. โมเมนต์ _____ เข้มนาฬิกา

2. โมเมนต์ _____ เข้มนาฬิกา

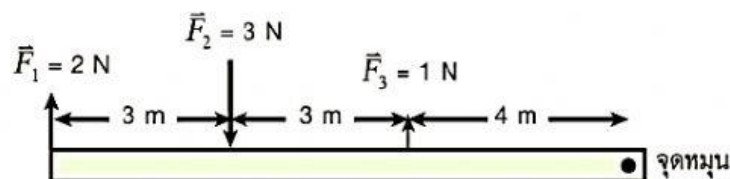
3. หลักการของโมเมนต์ ถ้ามีแรงหลายแรงกระทำต่อวัตถุชิ้นหนึ่ง แล้วทำให้วัตถุนั้นสมดุลจะได้ว่า

ผลรวมของโมเมนต์ทวนเข้มนาฬิกา = ผลรวมของโมเมนต์ตามเข้มนาฬิกา

หรือ

$$M_{\text{ทวน}} = M_{\text{ตาม}}$$

1. มีแรงกระทำวัตถุที่มีน้ำหนักน้อยมากดังภาพ แรงใดทำให้เกิดโมเมนต์ของแรงในทิศทางตามเข้มนาฬิกา
โมเมนต์ของแรงในทิศทางทวนเข้มนาฬิกา และโมเมนต์ของแรงแต่ละแรงมีค่าเป็นเท่าใด

- 1) โมเมนต์ของแรงในทิศทางตามเข้มนาฬิกา

แรง _____ และ _____ ทำให้เกิดโมเมนต์ของแรงในทิศทางตามนาฬิกา

$$M_{\text{ตาม}} = F_1 \times l_1$$

$$M_{\text{ตาม}} = F_3 \times l_3$$

$$M_{\text{ตาม}} = 2 \times \underline{\hspace{2cm}}$$

$$M_{\text{ตาม}} = 1 \times \underline{\hspace{2cm}}$$

$$M_{\text{ตาม}} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ Nm}$$

$$M_{\text{ตาม}} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ Nm}$$

2) โมเมนต์ของแรงในทิศทางทวนเข็มนาฬิกา

แรง _____ ทำให้เกิดโมเมนต์ของแรงในทิศทางตามนาฬิกา

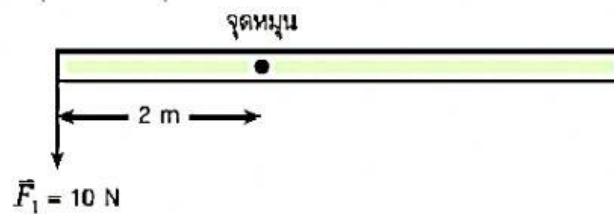
$$M_{\text{ทวน}} = F_2 \times l_2$$

$$M_{\text{ทวน}} = \_\_\_\_\_\_ \times \_\_\_\_\_\_$$

$$M_{\text{ทวน}} = \_\_\_\_\_\_ \text{ Nm}$$

3) วัตถุมีการหมุนหรือเกิดโมเมนต์ไปตามทิศทาง _____ เข็มนาฬิกา

2. แรง $\vec{F}_1$ กระทำต่อวัตถุที่มีน้ำหนักน้อยมาก ดังภาพ ต้องแขวนมวลที่หนัก 16 นิวตัน ที่ตำแหน่งใดจึงจะทำให้วัตถุอยู่ในสภาพสมดุลต่อการหมุน

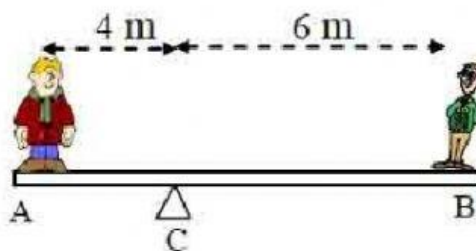
$$M_{\text{ทวน}} = M_{\text{ตาม}}$$

$$F_1 \times l_1 = F_2 \times l_2$$

$$\_\_\_\_\_\_ \text{ N} \times \_\_\_\_\_\_ \text{ m} = \_\_\_\_\_\_ \text{ N} \times \_\_\_\_\_\_ \text{ m}$$

ดังนั้นต้องแขวนมวลที่หนัก _____ นิวตันห่างจากจุดหมุน _____ เมตร หรือ _____ เซนติเมตร

3. จากภาพ ถ้านาย A หนัก 60 กิโลกรัม นาย B จะมีน้ำหนักเท่าใด คานจึงจะสมดุล

$$M_{\text{ทวน}} = M_{\text{ตาม}}$$

$$F_1 \times l_1 = F_2 \times l_2$$

$$\_\_\_\_\_\_ \text{ N} \times \_\_\_\_\_\_ \text{ m} = \_\_\_\_\_\_ \text{ N} \times \_\_\_\_\_\_ \text{ m}$$

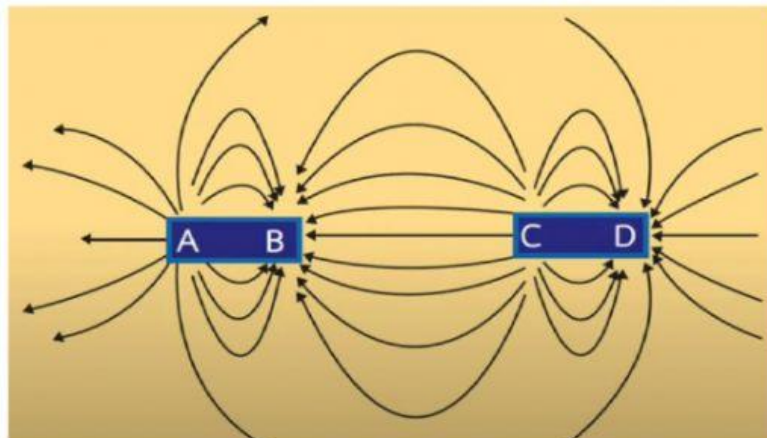
นาย B จะมีน้ำหนัก _____ กิโลกรัม

4. ความรู้เรื่องโมเมนต์ของแรงสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องผ่อนแรงในชีวิตประจำวันได้บ้าง

แบบฝึกหัด เรื่อง แรงสนามของแรง

1. สนามของแรง คือ นักวิทยาศาสตร์กำหนดว่า บริเวณใดที่มีแรงกระทำต่อวัตถุ บริเวณนั้นมี _____ (field)
ตาเราไม่สามารถมองเห็นสนามได้ แต่ก็สามารถรู้ได้ว่าบริเวณใดมีสนาม จากการดูผลของแรงที่กระทำ
แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) สนาม _____ 2) สนาม _____ 3) สนาม _____
2. บริเวณที่มีแรงแม่เหล็กกระทำต่อวัตถุ คือ สนาม _____
3. แรงที่เกิดขึ้นระหว่างขั้วแม่เหล็ก จะเป็นแรงกิริยา ปฏิกิริยา คือ มีขนาดเท่ากัน แต่มีทิศตรงข้าม
  - แรงระหว่างขั้วเหนือกับขั้วเหนือ จะเกิด แรงผลัก
  - แรงระหว่างขั้วเหนือกับขั้วใต้ จะเกิด แรงดูด
  - แรงระหว่างขั้วใต้กับขั้วใต้ จะเกิด
4. หลักเกี่ยวกับแท่งแม่เหล็ก
  - ภายนอกแท่งเหล็ก เส้นแรงแม่เหล็กจะมีทิศพุ่งออกจากขั้ว _____ ไปขั้ว _____ เสมอ
  - ภายในแท่งแม่เหล็ก เส้นแรงแม่เหล็กจะมีทิศออกจากขั้ว _____ ไปขั้ว _____ เสมอ
5. เมื่อกำหนดให้สนามแม่เหล็กมีลักษณะและทิศทางดังภาพ จงลากเส้นโยงขั้วแม่เหล็กที่ตำแหน่งต่างๆ

A
B
C
D

ขั้วเหนือ
ขั้วใต้

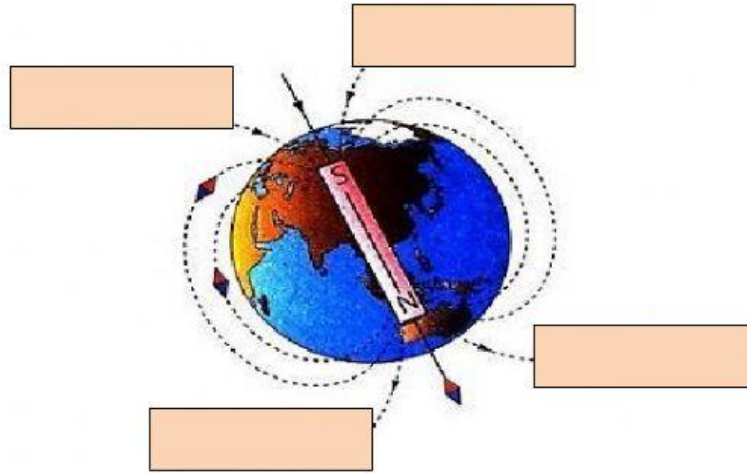
6. พิจารณาภาพสนามแม่เหล็กโลก (The Earth's magnetic field) แล้วตอบคำถาม

ข้อได้แม่เหล็กโลก

ข้อเหนือแม่เหล็กโลก

ข้อเหนือภูมิศาสตร์

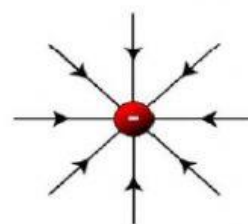
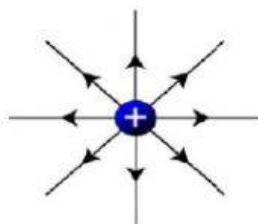
ข้อใต้ภูมิศาสตร์

- 1) ปรากฏการณ์ใด เกิดจากการที่โลกมีสนามแม่เหล็กห่อหุ้มไว้ _____
- 2) สนามแม่เหล็กโลกมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างไรบ้าง _____
- 3) สนามแม่เหล็กโลกมีความสำคัญต่อสัตว์บางชนิดอย่างไรบ้าง _____

สนามไฟฟ้า (Electric field)

7. เมื่อนำวัตถุมาขัดถู ทำให้วัตถุมีประจุไฟฟ้า วัตถุทั้งสองอาจดึงดูดหรือผลักกัน แรงที่เกิดขึ้นเป็นแรงไฟฟ้า ซึ่งวัตถุใดก็ตามที่มีประจุบวกและประจุลบ จะเป็นแหล่งสนามที่มี _____
8. นักวิทยาศาสตร์กำหนดให้ทิศทางของสนามไฟฟ้ามีลักษณะอย่างไร _____

พุ่งออก

เข้าหา

ถ้านำประจุบวกไปวางในสนามไฟฟ้าที่มีประจุบวก

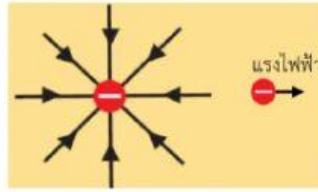
ทิศทางของสนามไฟฟ้าจะมีทิศ _____ จากแหล่งสนามที่มีประจุบวก

ถ้านำประจุบวกไปวางในสนามไฟฟ้าที่มีประจุลบ

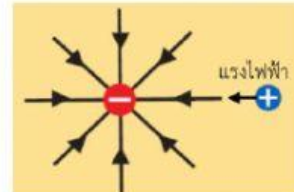
ทิศทางของสนามไฟฟ้าจะมีทิศ _____ จากแหล่งสนามที่มีประจุลบ

9. พิจารณาภาพแรงไฟฟ้าที่กระทำกับประจุบวกและประจุลบในสนามไฟฟ้า แล้วตอบคำถาม

ทิศทางสนามไฟฟ้า

ทิศทางสนามไฟฟ้า

- 1) แรงไฟฟ้าที่กระทำต่อประจุบวกในสนามไฟฟ้ามีทิศทาง _____ กับทิศทางของสนามไฟฟ้า
- 2) แรงไฟฟ้าที่กระทำต่อประจุลบในสนามไฟฟ้ามีทิศทาง _____ กับทิศทางของสนามไฟฟ้า

สนามโน้มถ่วง (gravitational field)

10. ไอแซกนิวตัน ค้นพบว่าต้องมีแรงใดๆที่ทำให้ผลแอปเปิลเปลี่ยนสภาพการเคลื่อนที่จากหยุดนิ่งเป็นเคลื่อนที่ใน ทิศลง โดยแรงนั้นคือ _____ ซึ่งเป็นแรงที่ดึงดูดวัตถุต่างๆ ที่อยู่โดยรอบ ในทิศทางเข้าหา ซึ่งเกิดจากที่โลกมีมวลทำให้เกิดเป็น สนาม _____
11. นักวิทยาศาสตร์กำหนดให้สนามโน้มถ่วงของโลก มีค่าเท่ากับ ขนาดของแรงโน้มถ่วงที่กระทำต่อวัตถุมวล _____ กิโลกรัม
12. การที่โลกมีมวล ทำให้เกิดสนามโน้มถ่วงที่กระทำต่อวัตถุต่างๆ ที่อยู่มีวัตถุอยู่ในตำแหน่งต่างๆ ตามภาพ

- 1) เรียงลำดับขนาดแรงโน้มถ่วงที่กระทำต่อวัตถุจากมากไปน้อย _____
- 2) สรุปความสัมพันธ์ระหว่างขนาดแรงโน้มถ่วงกับระยะห่างของวัตถุจากแหล่งของสนามโน้มถ่วง _____